

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ИНФОРМАТОР
2008/2009.

Крагујевац, 2008.

ИЗДАВАЧ

Правни факултет
Јована Цвијића 1
Крагујевац
тел. 034 / 306 505, 306 500
www.jura.kg.ac.yu
war.jura.kg.ac.yu
faculty@jura.kg.ac.yu

ЗА ИЗДАВАЧА

Проф. др Станко БЕЈАТОВИЋ,
ВД Декана Факултета

ПРИРЕДИЛИ

Проф. др Станко БЕЈАТОВИЋ
Доц. др Драгица ЖИВОЛИНОВИЋ
Милош МАРКОВИЋ
Емил МАТИЋ

ШТАМПА

СЗР "Графичар", Крагујевац

Тираж:

700 примерака

Крагујевац, мај 2008.

БУДУЋИМ СТУДЕНТИМА!

**ЖЕЛИТЕ НЕ САМО ДИПЛОМУ ВЕЋ И ДИПЛОМУ И
ЗНАЊЕ?**

САМО ТАКО!

ЖЕЛИТЕ БИТИ У ДРУШТВУ НАЈБОЉИХ?

УПРАВО ТАКО!

**ЖЕЛИТЕ И УЧЕШЋЕ И ПОБЕДЕ НА НАЦИОНАЛНИМ
И МЕЂУНАРОДНИМ ТАКМИЧЕЊИМА?**

КАО И НАШЕ ПРЕТХОДНЕ КОЛЕГЕ!

**ЖЕЛИТЕ РАЗМЕНУ ЗНАЊА И ИСКУСТАВА СА
КОЛЕГАМА ИЗ ИНОСТРАНСТВА?**

НАСТАВЉАМО ТРАДИЦИЈУ СТАРИЈИХ КОЛЕГА!

ЖЕЛИТЕ СИГУРАН ПОСАО ЗА НАЈБОЉЕ?

КАО И НАЈБОЉИМ СТУДЕНТИМА 2007. ГОДИНЕ!

**ЖЕЛИТЕ ОСИГУРАНУ ПРАКСУ У ПРАВОСУЂУ ЈОШ
ЗА ВРЕМЕ СТУДИЈА?**

ОБАВЕЗНО!

ТУ СМО ЗА ВАС!

**ДОБРОДОШЛИ
НА ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

DISCE, SED A DOCTIS, INDOCTOS IPSE DOCETO!

Учи, али од учених људи, неуке сам подучавај!

САДРЖАЈ

1. РЕЧ ДЕКАНА ФАКУЛТЕТА	11
2. УПИС НА ФАКУЛТЕТ	19
2.1. Пријемни испит	21
3. ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА	25
4. СТУДИЈЕ И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ	27
4.1. НАСТАВНИ ПЛАН ЧЕТВОРОГОДИШЊИХ СТУДИЈА	28
4.2. Студијски програм основних академских студија	32
4.3. Студијски програм дипломских академских студија ...	36
4.4. НАСТАВНИ ПЛАН ТРОГОДИШЊИХ СТУДИЈА СМЕР: НАЦИОНАЛНА БЕЗБЕДНОСТ	38
5. ПРАВИЛА СТУДИЈА	41
5.1. Настава	41
5.2. Испити	42
5.3. Права и обавезе студената	43
6. СТУДЕНТСКИ ЖИВОТ И СТУДЕНТСКЕ АКТИВНОСТИ ..	45
7. ПОВЕЗАНОСТ ФАКУЛТЕТА СА ДРУГИМ ФАКУЛТЕТИМА И ПРАВОСУДНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	47
8. ПРИЛОЗИ	49
8.1. Наставни програми предмета који се полажу на пријемном испиту	49

8.2. ПРИЈЕМНИ ИСПИТ	73
8.3. Питања за пријемни испит	74
8.3.1. Питања из српског језика.....	74
8.3.2. Питања из историје	91

1. РЕЧ ДЕКАНА ФАКУЛТЕТА

Уважене колегинице, уважене колеге,

Припала ми је част и задовољство да вас већ на првом кораку на путу који се зове Правни факултет поздравим и пожелим да сви ваши кораци на овоме путу буду сигурни и да вас доведу до циља, а то је диплома овог Факултета. Пут који води до овога циља није пут без препрека али јесте пут на чији циљ стижу сви они који томе циљу подреде све оно што овакав један пут захтева. Због тога, већ приликом овог нашег првог сусрета, и поред тога што он није непосредан, желим да ваш први корак, а то је пријемни испит, буде почетак свих сигурних корака којима будете корачали на путу који води циљу ваших студија. А када јер реч о циљу он не сме да буде диплома без знања већ диплома која је гарант доброг познаваоца, тумача и ствараоца права. Пут до овог циља није лак. Насупрот. На путу остварења оваквог циља стоје бројне препреке, а једна од њих је наставни план Факултета у виду тридесетак предмета које ћете изучавајући савладати и које у четири следеће године треба да положите на испитима. За оне вредне и сигурне у себи, сигурне у кораке којим иду то неће бити никакав проблем. Они ће се са сигурношћу кроз четири године уписати у списак преко четири хиљаде оних који су пре њих успешно корачали путем који се зове Правни факултет Универзитета у Крагујевцу, а који траје пуних 36 година. О оним другим, мање вредним и неамбициозним, нећу да говорим јер они не треба да буду ваш пример и ваш узор на путу на који ћете закорачити већ приликом полагања пријемног испита.

У савладавању препреке која се зове наставни план биће вам на располагању различити облици наставних активности. Поред предавања и вежби ту су и семинари, студијске групе,

стручне групе, консултације, пракса у судовима и тужилаштвима, посете институцијама у којима ћете или за које ће те сутра радити, размена искустава са колегама других факултета, не само из Србије, већ и из иностранства и сл. За успешно савладавање ових препрека бринуће се више од 50 професора, асистента и стручних сарадника Факултета, као и бројне колегинице и колеге из праксе. О испиту као круни вашег рада рећи ћу само то да студент који припремљен излази на испит на њему не само да успева, већ и осећа задовољство успеха кроз оцену која представља сатисфакцију његовог рада. Они други причаће најразличитије приче да би оправдали свој неуспех. Зато, немој те слушати њих. Слушајте само оне који једино својим упорним и сталним радом, својим знањем успешно кораћају циљу који је треба да буде и ваш циљ.

А сада нешто о факултету за који се опредељујете.

Прво, Правни факултет Универзитета у Крагујевцу постоји пуних 36 година. По дужини времена свог постојања припада групи најмлађих од државних факултета. Његова тридесет и шест година дуга историја постојања је и богата и тегобна. Његово највеће богатство су његови бивши студенти, који данас, не само да су изузетно успешне судије, јавни тужиоци, адвокати, професори већег броја факултета, руководиоци, бизнисмени, већ и носиоци не малог броја најодговорнијих функција у српском правосудју, као и успешни представници српске правне науке у земљи и иностранству. Управо таква његова традиција је и чврст темељ његове будућности. У име те будућности позивам вас као будуће студенте да под кровом овог Факултета будете наследници оних ваших претходника који данас са успехом примењују знања стечена управо на овом Факултету. Уз ово, имајте у виду и чињеницу да ће Факултет са успехом решавати и садашње и будуће проблеме са којима се суочава и са којима се буде суочавао. Уосталом, и сви досадашњи проблеми Факултета су са успехом превазилажени. Дубоко свесни чињенице да до циља ваших студија, као и до решења свих евентуалних проблема и Факултета и ваших студија, можемо доћи само заједничким радом о свим евенту-

алним проблемима и Факултета и ваших студија, разговараћемо отворено и колегијално. Већ од првог дана ваших студија наставници и сарадници Факултета су и ваши професори и ваше колеге, а ви сте у пуном смислу речи и наши студенти и наше колеге. Таквим радом диплома овог Факултета у времену које је пред нама биће диплома која је гарант знања, гарант правне стручности и способности, диплома према чијим ће се носиоцима и институције и појединци односити са поштовањем и уважавањем.

Друго, изучавање права у Крагујевцу није везано само за наш Факултет. Насупрот. Оно датира још из XIX века. Укидање Војне школе у Пожаревцу и насушна потреба Кнежевине Србије за школованим, способним чиновницима и домаћом интелигенцијом били су, свакако, покретачки мотиви министра просвете Стефана Стефановића Тенке (1797-1865) када је 16/28. јуна 1838. године од кнеза Милоша Обреновића понизно затражио да се постојећа Гимназија у престоном Крагујевцу "возвиси" на степен "Лицеума". Кнез је то убрзо прихватио и дао налог свом попечитељу да се пронађе "инџинир" потребан таквој школској установи и све друго што је неопходно за њен рад. Избор је пао на Атанасија Николића, школованог инжењера, чија ће делатност у Србији бити и свестрана и плодотворна. У октобру 1838. године су за професоре Лицеја постављени Петар Радовановић и Атанасије Теодоровић, ранији професор Гимназије, а дужност надзорника Лицеја обављао је Димитрије Исаиловић, први професор Велике школе од 1830. године. Први лицејци су били ранији ученици Гимназије, а од нових лица касније се посебно истакао Димитрије Матић (1821-1884.), правник и министар. Атанасије Николић је у Србију стигао у лето 1839. године. Написао је први уџбеник за алгебру, израдио печат Лицеја и ступио на дужност ректора Лицеја, предајући и у Гимназији. После рада у заједничкој згради и под истим условима, одлуком Првог намесништва, 9/21. октобра 1839. године, Лицеј је осамостаљен, одвајањем од Гимназије. У акту се наглашавало да је то учињено услед повећања броја ученика и професора и ради бољег поретка и успеха.

У школској 1840/41. години ректор Лицеја био је Исидор Стојановић, професор Опште историје. Ова школска година била је значајна по оснивању "правословног" одељења у којем су предавали Јован Стерија Поповић (Природно право) и Игњат Станимировић (Политичке науке и Статистика). Одлуком о премештању престонице из Крагујевца у Београд, бр. 454 од 25. априла, 7. маја 1841. године, решено је и питање преласка Лицеја у Београд, који у њему наставља и проширује свој рад. Најпре се радило на два одељења: филозофском и правном, а од 1853. године је додато природно-техничко одељење. За време министра Косте Цукића и кнеза Михаила Обреновића, 1863. године Лицеј прераста у Велику школу. Коначно, по Закону о Универзитету од 27. фебруара/12. марта 1905. године оснива се Универзитет у Београду, који чине пет факултета: Правни, Филозофски, Богословски, Медицински и Технички.

У циљу исправљања историјске неправде, а имајући у виду значај Крагујевца за Србију, Правни факултет из Београда, оснива своје одељење 1972. године у нашем граду. Настава је извођена у згради бивше Учитељске школе, данас ПМФ-а.

Свој Универзитет Крагујевац је добио 1976. године. После 138 година, круг се затворио, тамо где је заискрила и оживотворила се идеја о првој српској вишој школи. Нове генерације студената надахнуто траже инспирацију у идеалима времена и искуству и достигнућима претходника овенчаних славом и дугим трајањем њихових дела. Право је време за праве одлуке.

Треће, на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу тренутно студира нешто мање од 3000 студената на основним студијама, и изванредан број кандидата је у различитим фазама израде магистарских теза и докторских дисертација.

Четврто, на основним студијама, први студент је дипломирао у јулу 1976. године, први специјалистички рад је одбрањен у децембру 2001. године, прва магистарска теза је одбрањена у децембру 1981. године, а прва докторска дисертација одбрањена је у априлу 1978. године. До сада на Факултету је дипломирало око 4000 студената, специјалистички рад одбра-

нило је 10 кандидата, а неколико десетина последипломаца је магистрирало и докторирало.

Пето, студије права су до сада трајале четири године, након чијег завршетка се стицало звање "дипломиран правник". На Факултету још увек постоји могућност стицања дипломе правника, што за сада, подразумева полагање мањег броја испита од оног на основним студијама. Стицање дипломе правника не онемогућава даље студирање, већ само представља могућност више, за оне који не могу у датом тренутку завршити целокупне студије. Од школске 2005/2006. на Факултету се организују трогодишње студије на већем броју смерова. Студенти су до сада највеће интересовање показали за смерове: Национална безбедност, Политичко-управни и Радно право и право социјалног осигурања;

Шесто, свим студентима Факултета на располагању је библиотека са изузетно богатим фондом потребних књига, како за опште образовање, потребе студирања, тако и за потребе последипломских студија. Уз библиотеку, хол Факултета краси и књижара у којој се може набавити скоро целокупна правна литература Републике Србије;

Седмо, на располагању студентима су 3 интернет сале са преко четрдесет рачунара са приступом интернету и базама података из правне области;

Осмо, студентима је доступан посебан вид активности кроз делатност студентских организација и Студентског парламента;

Девето, Факултет је укључен и у систем међународне сарадње, како на нивоу наставника и сарадника тако и на нивоу студената. Постоји приличан број врло занимљивих страних стипендија доступних нашим студентима, наравно оним који добро познају стране језике. Поред Факултета и Универзитет својим стипендијама стимулише рад најбољих студената.

Поред предње изнесеног, које само по себи довољно говори како о значају факултета, тако и о часном и тешком зани-

мању правника, предлажем вам, драге колегинице и колеге, да у доношењу ваше одлуке да ли уписати или не овај Факултет размислите и о следећем:

- Са сигурношћу се може констатовати да данас заиста не постоји ни један факултет који вам након завршетка студија нуди више могућности да пронађете посао и себе у послу који обављате, као што је то случај са правним факултетом. Размислите и покушајте да се сетите колико је сјајних новинара, политичара, књижевника и других врхунских професионалаца у своме послу завршило правни факултет. О часном занимању судије, јавног тужиоца као и увек атрактивној адвокатури сувишно је трошити било коју реч. И без тога, зар једна од најчешће спомињаних сентенци: "Право је наука о добром и правичном" (*Ius est ars boni et aequi*) сама по себи није довољан изазов за вас младе, подстрек да онако како само младост може, кренете у остварење свега онога што је добро и правично.

- Вашим избором студија права и Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, направили сте прави избор. Учинићемо све да студије права буду остварење ваших снова о праву и правди. Уписом на Правни факултет ви постајете чланови широког покрета чији је основни смисао постојања непоколебљива борба за владавину права, уместо владавине власти, без обзира да ли је она оличена у појединцу или групи.

- Студије права донеће вам сазнања не само из ускоправних дисциплина већ и много шира и тако вас учинити привилегованим члановима друштва које краси широко образовање. Диплома правног факултета, као завршна круна свеобухватних студија, струковно је широко употребљивија од било које друге дипломе. Пред дипломираним студентима права широк је круг послова које им омогућава оваква једна диплома. Међу њима су најзначајнији, али не и једини, послови судије, тужиоца, адвоката, нотара, новинара, дипломате, заступника правних лица, руководиоца, саветника, службеника.

- Вашим избором нашег Факултета сврставате се у круг не само преко 50.000 досадашњих његових студената већ ступате

и на пут оних који су данас носиоци најзначајнијих функција у правосуђу Србије.

- У складу са захтевима времена у којем живимо и среди-не којој припадамо, у складу са захтевима Болоњске декларације Факултет је донео нови Студијски програм основних академских (четворогодишњих) студија, са могућношћу наставка студија - дипломске академске студије (пета година), за стицање академског назива дипломирани правник - мастер, којим су прописани сви потребни услови студија. Његове основне поставке су бројне. Нпр. уводи се бодовна вредност сваког предмета исказана у складу са Европским системом преноса бодова (ЕСПБ); или, нови Студијски програм је заснован на великом броју изборних предмета, што ће омогућити студентима да сами креирају свој профил правничког образовања, у складу са својим жељама и афинитетима. Затим, на Факултету се припрема и Студијски програм докторских студија, а размишља се и о изради Студијског програма струковних (трогодишњих студија) и др.

- У циљу што потпунијег сагледавања искустава других факултета у примени Болоњских принципа, одлучили смо се да студенти прве године студија и ове године упишу студије по старом Наставном плану, али уз знатно модификовани режим студија, делимично примењујући Болоњске принципе - сви испити су једносеместрални, уз вредновање предиспитних обавеза. Но, у вези са овим, битна је и чињеница да ће сви студенти који су уписани или ће се уписати по старом Наставном плану, моћи да заврше студије по плану по коме су уписани, или ће моћи да пређу на нови Студијски програм.

- Управа овог факултета, заједно са целим наставним колективом, учиниће све да у складу са захтевима који произилазе из савремених студија права и Закона о високом образовању још више унапреди квалитет студија, с посебним нагласком на ширење практичних аспекта студирања и на тај начин дипломе наших студената учинимо дипломама вредним, најмање колико су вредне и дипломе факултета са далеко дужом тра-

дицијом постојања. Ово је наш дуг према вама који нам дајете поверење, као и дуг према 36 генерација ваших претходника, који са пуно основа верују како у нас тако и у вас, као њихове следбенике. Својим уписом на овај Факултет, ви постајете део његове садашњости и његове будућности. Што се тиче нас, ваших професора, учинићемо све, да и ви постанете достојни носиоци професије за коју сте се определили уписом на овај факултет, да постанете достојни представници права и правде, достојни представници институције која се зове Правни факултет Универзитета у Крагујевцу. Ово схватамо не само као своју обавезу већ и у као своју жељу.

С обзиром на предње изнесено искрено се надам да делите моје мишљење када кажем да сте уписом на овај факултет начинили прави избор. Због тога, честитам вам на избору, колегијално вас поздрављам и желим успех. Желим да ваши кораци у студијама права буду сигурни и успешни. Да би они уистину и били такви, увек имајте на уму следеће: На путу студија стоје многе препреке. Понекад и оне које изгледају нестварне. Само они који се благовремено, са храброшћу и пуном одлучношћу и сталном жељом за успехом боре са тим препрекама, успевају не само да их савладају, већ и да допру до највећих висина правних сазнања. И зато нека ове речи за све време ваших студија буду и речи подршке и речи упозорења.

С искреним поштовањем и уважавањем и још искренијом жељом за успех у студијама,

Проф. др Станко Бејатовић

2. УПИС НА ФАКУЛТЕТ

Упис студената на основне студије спроводи се на основу Заједничког конкурса који објављују сви факултети за територију Републике Србије. Текст Конкурса се може набавити на свим трафикама. Конкурс би требало да буде објављен око 1. маја 2008.

У прву годину основних студија, у оквиру броја који одреди Влада Републике Србије уписују се:

Ћ студенти чије се образовање финансира из Буџета,

Ћ студенти који плаћају школарину

У прву годину основних студија може се уписати свако лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању и које положи пријемни испит.

Кандидат који је као ученик трећег или четвртог разреда средње школе показао изузетан успех на републичком такмичењу које организује Министарство просвете, односно на међународном такмичењу из наставног предмета који се полаже на пријемном испиту, не полаже пријемни испит из тог предмета. Таквом кандидату се пријемни испит из тог предмета вреднује максималним бројем бодова.

Лице са вишим, односно високим образовањем може се уписати на основне студије без полагања пријемног испита, у статусу студента који плаћа школарину, уз могућност да му се признају већ положени испити на претходној школи-факултету.

Посебан услов за упис страног држављанина на прву годину основних студија јесте знање српског језика. Проверу

знања српског језика обавља Комисија од 3 члана, коју образује Декан.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује Комисија за упис на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутог на пријемном испиту

Ранг листа се сачињава према укупном броју бодова сваког кандидата по утврђеним мерилима. Кандидат може освојити највише **100** бодова.

Под општим успехом у средњој школи подразумева се збир просечних оцена из свих предмета у I, II, III и IV разреду, помножен са два. По овом основу кандидат може освојити најмање **16**, а највише **40** бодова. Општи успех у средњој школи рачуна се на две децимале.

На пријемном испиту кандидат може постићи од **0** до **60** бодова (два теста по 30 питања).

Факултет утврђује јединствену ранг листу свих кандидата са укупним бројем бодова стеченим по свим критеријумима утврђеним Конкурсом, без обзира на начин финансирања.

Кандидат може бити уписан на терет буџета ако се налази на јединственој ранг листи до броја одобреног за упис кандидата на терет буџета, а има најмање **51** бод.

Кандидат може бити уписан као студент који плаћа школарину уколико се на јединственој ранг листи налази (од броја који се уписује на терет буџета) до броја одобреног за упис студената који плаћају школарину, ако постигне најмање **30** бодова.

Учесник конкурса за упис може поднети приговор на регуларност конкурса, регуларност испита, редослед кандидата на ранг листи Декану Факултета, у року од три дана од дана објављивања ранг листе на огласној табли Факултета.

По приговору учесника конкурса, Декан доноси решење у року од три дана од дана пријема приговора.

Кандидат може изјавити жалбу Савету Факултета у року од три дана од дана пријема решења.

Савет Факултета решава по жалби у року од три дана од дана њеног пријема.

Лице са вишим, односно високим образовањем, може се уписати на основне студије без полагања пријемног испита, у статусу студента који плаћа школарину.

Право из става 1. овог члана остварује се на лични захтев.

Одлуку о испуњености услова за признавање испита и упис у одговарајућу годину студија доноси Декан Факултета.

2.1. Пријемни испит

Кандидати који конкуришу за упис у прву годину основних студија у школској 2008/2009. години полажу пријемни испит из Српског језика и Историје по програму гимназије општег смера.

У другом делу Информатора дати су наставни програми предмета који се полажу, као и по 100 питања по предмету, од којих ће за пријемни испит бити састављени тестови (по 30 питања).

У тренутку писања овог текста нису познати датуми: пријављивања на Конкурс и полагања пријемног испита. Информације о тим датумима биће доступне на огласној табли Факултета и Сајту Факултета, чим буду познати.

@ Потребна документа ?

Кандидати подносе:

Ћ на конкурс:

1. Пријаву на конкурс (може се добити на Факултету),
2. Оригинална документа на увид,
3. Фотокопије сведочанстава сва четири разреда завршене средње школе,
4. Фотокопију дипломе о положеном завршном, односно матурском испиту,
5. Фотокопију извода из матичне књиге рођених,
6. Доказ о уплати накнаде на име трошкова полагања пријемног испита. О висини накнаде и начину уплате кандидати ће бити обавештени преко огласне табле.

Ћ на пријемном испиту:

1. Потврду о учешћу на конкурс (потврду кандидат добија приликом подношења докумената на конкурс),
2. Личну карту или пасош,
3. Хемијску оловку или налив перо.

Ћ приликом уписа:

1. Оригинална документа (четири сведочанства, диплому и извод из матичне књиге рођених),
2. Индекс (купује се на Факултету),
3. Две фотографије формата 4,5 x 6 цм,

4. Комплет образаца за упис (купује се на Факултету),
5. Доказ о уплати накнада за студенте који плаћају школарину (о висини накнаде и начину уплате кандидати ће бити обавештени преко огласне табле и сајта Факултета).

НАПОМЕНЕ:

1. Кандидати могу приликом конкурисања, уместо фотокопија докумената да поднесу оригинална документа. У том случају фотокопије нису потребне.

2. Фотокопије докумената кандидата који нису примљени или су одустали од уписа, не враћају се.

3. ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Правни факултет Универзитета у Крагујевцу је високошколска установа која у обављању делатности (високошколско образовање и научноистраживачки рад) обједињује образовни, научноистраживачки и стручни рад, као компоненте јединственог процеса високог образовања у области правних и пратећих друштвених наука.

Седиште Факултета је у Крагујевцу, улица Јована Цвијића бр. 1 (раније Ћуре Пуцара Старог бр. 1).

Своју делатност Факултет остварује деловањем запослених у неколико организационих јединица, и то:

- Ў Наставно-научна јединица,
- Ў Институт за правне и друштвене науке,
- Ў Студијско истраживачки центри
- Ў Стручна служба, у оквиру које делује неколико одсека.

То су:

- 1) Одсек за наставу и студентска питања,
- 2) Одсек за опште послове,
- 3) Одсек за материјално финансијско пословање,
- 4) Информациони центар,
- 5) Библиотека

4. СТУДИЈЕ И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

(Наставни планови и програми)

Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.

Студијски програми, врсте и нивои студија на универзитетима у Србији уређени су Законом о високом образовању. Овај закон донет је у септембру 2005. године („Сл. Гласник РС“ бр. 76/05), након чега су током 2006. године, Универзитет у Крагујевцу и сви факултети у његовом саставу, међу којима и Правни факултет, донели своје Статуте, а у складу са поменутиим Законом и принципима Болоњске декларације.

Упоредо са имплементацијом новог Закона отпочео је и процес акредитације високошколских установа. Овај процес је у току. Почео је у новембру 2007. а трајаће до краја 2009. године.

Улазећи у процес акредитације Правни факултет у Крагујевцу ради на изради нових Студијских програма основних академских (четворогодишњих) студија за стицање звања правник и дипломских академских студија (пета година) за стицање академског назива дипломирани правник – мастер.

Наставно научно веће Правног факултета донело је одлуку да до акредитације нових студијских програма и потпунијег сагледавања искустава појединих факултета у примени Болоњских принципа, и ову генерацију студената прве године упише на студије по старом програму, али уз модификовани режим студија. Овај режим подразумева делимичну примену Болоњских принципа и огледа се у увођењу једносеместрално-

сти наставних предмета и вредновању предиспитних обавеза у њиховом савлађивању.

Правни факултет у Крагујевцу расписује конкурс за пријем нове генерације студената на:

Ћ четворогодишње студије,

Ћ трогодишње студије, смер Национална безбедност.

4.1. НАСТАВНИ ПЛАН ЧЕТВОРОГОДИШЊИХ СТУДИЈА

ПРВА ГОДИНА

Ред. бр	Назив предмета	Бр. часова недељно по семестрима							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Увод у право	4+2	4+2						
2.	Социологија	3	3						
3.	Римско право	3+2	3+2						
4.	Политичка економија	4	4						
5.	Општа историја државе и права	4	-						
6.	Историја државе и права српског народа	-	4						
7.	Страни језик I	2	2						
Укупно:		26	26						

ДРУГА ГОДИНА

Ред. бр	Назив предмета	Бр. часова недељно по семестрима							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Уставно право			4+2 ¹	4+2				
2.	Увод у грађанско право и стварно право			4+2	4+2				
3.	Кривично право			4+2	4+2				
4.	Породично право			3	3				
5.	Наследно право			3	-				
6.	Економска политика Југославије			2	2				
7.	Наука о управљању			2	2				
8.	Страни језик II			2	2				
				Укупно: 28		28			

¹Вежбе - обавезна су два предмета

ТРЕЋА ГОДИНА

Ред. бр	Назив предмета	Бр. часова недељно по семестрима							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Облигационо право					4+2	4+2		
2.	Управно право					4+2	4+2		
3.	Кривично процесно право					3+2	3+2		
4.	Међународно јавно право					3	3		
5.	Јавне финансије и финансијско право					3	3		
6.	Ауторско право					3	-		
7.	Криминалистика					-	3		
8.	Опциони предмет					2	-		
				Укупно: 26		24			

ЧЕТВРТА ГОДИНА

Ред. бр	Назив предмета	Бр. часова недељно по семестрима							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Привредно право							4+2	4+2
2.	Грађанско процесно право							4+2	4+2
3.	Међународно приватно право							3	3
4.	Радно право							3	3
5.	Међународно трговинско право							3	3
6.	Право индустријске својине							3	3
7.	Криминологија са пенологијом							-	3
8.	Опциони предмет							2	-
Укупно:								26	27

ОПЦИОНИ ПРЕДМЕТИ

III ГОДИНА

Ред. бр	Назив предмета	Бр. часова недељно по семестрима							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Велики правни системи					2			
2.	Црквено право					2			
3.	Медицинско право					2			
4.	Социологија права					2			
5.	Право Европске уније					2			
6.	Прекршајно право					2			

IV ГОДИНА

Ред. бр	Назив предмета	Бр. часова недељно по семестрима							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Правна медицина							2	
2.	Правно нормирање							2	
3.	Банкарско право							2	
	Арбитражно право								
4.	(јавноправни и приватноправни аспект)							2	
5.	Право осигурања							2	
6.	Саобраћајно право							2	
7.	Правосудно (судско) организационо право							2	

Сви опциони предмети су једносеместрални. Студенти су обавезни да, поред обавезних предмета са године, полажу и по један опциони предмет по свом избору.

Студенти уписани на четворогодишње студије имају право и да их заврше по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студирања, најдуже за две године по истеку редовног трајања студија.

Поред овог, њима се пружа могућност да наставе студије по новим студијским програмима основних академских студија и дипломских академских студија, након њиховог одобрења од стране Акредитационе комисије, на начин и према поступку утврђеним општим актима Правног факултета.

Да бисмо будућим студентима приближили ову другу могућност, приказујемо студијски програм основних и дипломских академских студија.

4.2. Студијски програм основних академских студија

ПРВА ГОДИНА

Б.	ПРЕДМЕТ	категорија предмета	семестар	Укупно часова активне наставе	ЕСПБ
01	Увод у право	теоријско-методолошки	I	6	8
02	Римско право	научно-стручни	I	6	8
03	Општа историја државе и права	теоријско-методолошки	I	4	6
04	Изборни предмет (страни језик: енглески или руски или немачки или француски)	академско-општеобразовни	I	4	6
Укупно у I семестру:				20	28
05	Српска правна историја	научно-стручни	II	5	8
06	Уставно право	научно-стручни	II	7	10
07	Основи економије	академско-општеобразовни	II	6	8
08	Изборни предмет (Реторика или Велики правни системи)	академско-општеобразовни	II	4	6
Укупно у II семестру:				22	32
Укупно у I и II семестру:				20+22= 42	28+32 = 60

ДРУГА ГОДИНА

Б.	ПРЕДМЕТ	категорија предмета	семестар	Укупно часова активне наставе	ЕСПБ
01	Увод у грађанско право и Стварно право	научно-стручни	I	8	10
02	Кривично право	научно-стручни	I	7	10
03	Јавне финансије и финансијско право	теоријско-методолошки	I	6	8
04	Управна наука	стручно-апликативни	I	4	5
Укупно у I семестру:				25	33
05	Породично право	научно-стручни	II	6	8
06	Наследно право	научно-стручни	II	6	8
07	Изборни предмет (Политички систем или Савремена правна теорија)	теоријско-методолошки	II	4	6
08	Изборни предмет (Малолетничко кривично право или Право локалне самоуправе)	стручно-апликативни	II	4	5
Укупно у II семестру:				20	27
				25+20=	33+27
Укупно у I и II семестру:				45	=
					60

ТРЕЋА ГОДИНА

Б.	ПРЕДМЕТ	категорија предмета	семестар	Укупно часова активне наставе	ЕСПБ
01	Облигационо право	научно-стручни	I	8	10
02	Управно право	научно-стручни	I	7	10
03	Ауторско право	стручно-апликативни	I	4	5

Б.	ПРЕДМЕТ	категорија предмета	семестар	Укупно часова активне наставе	ЕСПБ
04	Међународно јавно право	стручно-апликативни	I	6	8
Укупно у I семестру:				25	33
05	Криминалистика	теоријско-методолошки	II	4	6
06	Кривично процесно право	стручно-апликативни	II	7	10
07	Изборни предмет (Црквено право или Право осигурања)	теоријско-методолошки	II	4	6
08	Изборни предмет (Пореско право или Потрошачко право или Службеничко право или Управни надзор или Организационо процесно право)	стручно-апликативно	II	3	5
Укупно у II семестру:				18	27
				25+18=	33+27
Укупно у I и II семестру:				43	=
					60

ЧЕТВРТА ГОДИНА

Б.	ПРЕДМЕТ	категорија предмета	семестар	Укупно часова активне наставе	ЕСПБ
01	Привредно право	научно-стручни	I	8	10
02	Грађанско процесно право	стручно-апликативни	I	7	10
03	Право индустријске својине	стручно-апликативни	I	4	6

Б.	ПРЕДМЕТ	категорија предмета	семестар	Укупно часова активне наставе	ЕСПБ
04	Изборни предмет (Правна медицина или Економска дипломатија)	академско-општеобразовни	I	4	6
Укупно у I семестру:				23	32
05	Радно и социјално право	стручно-апликативно	II	6	8
06	Међународно пословно право	научно-стручни	II	6	8
07	Изборни предмет (Медицинско право или Међународно кривично право или Берзанско право или Право знакова разликовања)	стручно-апликативни	II	4	6
08	Изборни предмет (Берзе и берзанско пословање или Корпоративно управљање)	академско-општеобразовни	II	4	6
Укупно у II семестру:				20	28
				23+20=	32+28
Укупно у I и II семестру:				43	=
					60

4.3. Студијски програм дипломских академских студија

ПЕТА ГОДИНА (Прва година)

Б.	ПРЕДМЕТ	категорија предмета	сем.	Укупно часова активне наставе	ЕСПБ
01	Међународно приватно право	научно-стручни	I	6	8
02	Право Европске уније	академско-општеобразовни	I	3	5
03	Криминологија са правом извршења кривичних санкција	теоријско-методолошки	I	3	5
04	Изборни предмет (Дипломатско-конзуларно право или Међународно правосуђе или Међународна трговинска арбитража)	стручно-апликативни	I	4	6
05	Изборни предмет (Основе грађанског процесног права ЕУ или Међународно приватно право ЕУ)	академско-општеобразовни	II	4	6
06	Изборни предмет (Право конкуренције или Спортско право или Туристичко право)	стручно-апликативни	II	4	6
07	Студијски истраживачки рад			16	
08	Мастер рад		II		24

Б.	ПРЕДМЕТ	категорија предмета	сем.	Укупно часова активне наставе	ЕСПБ
					24(I)+
		Укупно у I и II семестру:		40	36(II)
					60

4.4. НАСТАВНИ ПЛАН ТРОГОДИШЊИХ СТУДИЈА СМЕР: НАЦИОНАЛНА БЕЗБЕДНОСТ

ПРВА ГОДИНА		Број часова недељно	
Назив предмета	I семестар	II семестар	
1. Основни правни институти	3	3	
2. Увод у право	4	4	
3. Уставно право	4	4	
4. Криминалистика (тактика, техника, методика)	3+2	3+2	
5. Српска правна историја	4	-	
6. Увод у економију	4	-	
7. Основе радног права	-	3	
8. Систем обезбеђења имовине и лица	-	3+1	
Укупно:		22+2	20+3

На првој години студенти ће имати праксу у СУП-у или ОУП-у: **56 часова.**

ДРУГА ГОДИНА		Број часова недељно	
Назив предмета	III семестар	IV семестар	
1. Кривично право	4+2	4+2	
2. Кривично процесно право	4+2	4+2	
3. Криминологија	3	3	
4. Међународно јавно право	3	3	

5. Изборни предмет	3	-
6. Судска медицина и психијатрија	3	-
7. Рад полиције у заједници	-	3
8. Јавни скупови и спортске приредбе	-	3
Укупно: 20+4		20+4

На другој години студенти ће имати праксу у алтернативним системима безбедности: **56 часова.**

Ў Изборни предмети:

1. Међународно правосуђе и међународна кривичноправна помоћ
2. Психологија криминалитета

ТРЕЋА ГОДИНА	Број часова недељно	
Назив предмета	V семестар	VI семестар
1. Управно и прекршајно право	4+2	4+2
2. Привредно право	4+2	4+2
3. Обавештајне службе и национална безбедност	3	3+3
4. Међународно кривично право	3	-
5. Сузбијање организованих форми криминалитета	3	-
6. Страни језик	3	-
7. Ауторско право и индустријска шпијунажа	-	3
8. Међународно хуманитарно и ратно право	-	3
Укупно: 20+4		17+7

На трећој години студенти ће имати праксу у БИА: **56 часова.**

5. ПРАВИЛА СТУДИЈА

5.1. Настава

Настава на основним студијама изводи се у складу са важећим наставним планом и утврђеним наставним програмима, а према распореду предавања и вежби који се утврђује за сваку школску годину.

Школска година почиње 1. октобра, а завршава се 30. септембра наредне године.

Настава у зимском семестру траје од 1. октобра до 15. јануара, а у летњем семестру од 16. фебруара до 20. маја. Летњи распуст траје од 15. јула до 20. августа.

План и програм основних студија остварује се кроз предавања, вежбе, консултације, израду и одбрану семинарских радова, практичну наставу, правне клинике, колоквијуме и испите.

Предавања имају за предмет и циљ излагање материје предвиђене наставним програмом предмета. Предавања изводи предметни наставник.

Вежбе имају за циљ да се студентима учини приступачнијом материја одговарајућег предмета. Вежбе се одржавају у виду практичне наставе или консултација, зависно од природе наставне материје. На вежбама се тумаче и разрађују извори знања и различита теоријска схватања, обрађују примери из праксе, стичу вештине у вођењу судских и вансудских поступака кроз организовање симулација појединих фаза поступака или вођења поступка у целини, дају одговори на питања сту-

дената и организују посете установама, органима и организацијама изван Факултета, ради упознавања са праксом.

Рад студената на вежбама проверава се путем писмених задатака, учешћем студената у раду на вежбама и успехом на колоквијумима и изради семинарских радова. Рад студената на вежбама, колоквијумима, консултацијама и другим активностима у наставном процесу узима се у обзир при утврђивању оцене на испиту.

5.2. Испити

Студент спрема и полаже испите на основу уџбеника и друге литературе са којима предметни наставник упознаје студенте на почетку семестра у коме се изводи настава из конкретног предмета. Списак обавезне и допунске литературе и испитних питања, студентима су доступни и на сајту Правног факултета.

Испити из предмета са наредне године студија могу се полагати тек пошто се положи сви испити из претходне године студија.

Испити се обављају у редовним и ванредним испитним роковима.

Редовни рокови су: јануарски, априлски, јунски, септембарски и новембарски. Декан факултета може одлуком увести ванредне испитне рокове.

Редовни испитни рокови трају:

@ јануарски од 16-31. јануара,

@ априлски од 15-30. априла,

@ јунски од 20. јуна до 10. јула,

@ септембарски од 15-30. септембра

@ новембарски од 20-30 новембра.

Испит је јаван и полаже се у просторијама Факултета пред предметним наставником или комисијом.

Испити се полажу усмено.

Испити се увек полажу у целини, с тим што се део испита може полагати и писмено као услов за приступање усменом испиту, по одлуци Већа Факултета, на почетку школске године.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 до 10. Студент који није постигао задовољавајући успех на испиту добија оцену 5.

Оцену даје наставник, односно испитна комисија.

Право је студента да поништи позитивну оцену коју је добио на испиту у року од три дана од саопштавања оцено.

После три неуспела полагања истог испита, студент тај испит полаже пред комисијом коју образује Декан, уз накнаду трошкова. Ово право остварује се на лични захтев студента

5.3. Права и обавезе студената

Уписом на неки од студијских програма стиче се статус студента. Студент се уписује у статусу студента који се финансира из буџета или студента који се сам финансира.

Права и обавезе студената утврђене су Законом, Статутом Правног факултета и општим актима Универзитета и Факултета.

Студент има право:

1) на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;

2) на благовремено и тачно информисање о свим питањима, која се односе на студије;

3) на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са Законом;

4) на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;

5) на повластице, које произилазе из статуса студента;

6) на подједнако квалитетне услове студија за све студенте;

7) на различитост и заштиту од дискриминације;

8) да бира и да буде биран у Студентски парламент и друге органе високошколске установе.

Студент је дужан да:

1) испуњава наставне и предиспитне обавезе;

2) поштује опште акте Факултета;

3) поштује права запослених и других студената Факултета;

4) учествује у доношењу одлука у складу са Законом;

5) полаже испите на начин прописан Наставним програмом и у роковима прописаним Законом и општим актом Факултета;

6) поштује прописану дисциплину у складу са општим актима Универзитета и Факултета;

7) чува углед и достојанство Универзитета, Факултета, студената, наставника и других чланова академске заједнице.

Општим актима Факултета и Универзитета уређене су и друга права и обавезе студената, као и поступак њихове заштите у случају повреде.

6. СТУДЕНТСКИ ЖИВОТ И СТУДЕНТСКЕ АКТИВНОСТИ

Живот студената на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу није сведен само на предавања, вежбе и испите. Напротив. Обогаћен је мноштвом садржаја који омогућавају како продубљивање студентских интересовања за различите научно - стручне области тако и активан друштвени живот уопште. Уз то, ове активности доприносе и успостављању чврстих спона не само међу студентима већ и између студената и Факултета. Као такве, оне се реализују уз студената са једне стране и студената и Факултета са друге стране.

Међу бројним активностима ове врсте истичемо само неке. То су нпр. Студентски лист ``Правник`` који вам пружа могућност предузимања првих новинарских корака. Затим, ELSA; Студентски парламент; организовање разних трибина, промоција, изложба књига; Клуб УН; Спортска такмичења; вечери забаве и сл.

У жељи да што више подигне студентски стандард Факултет преко Универзитета посебну пажњу поклања смештају студената у студентски дом који се врши путем конкурса и здравственој заштити студената која је обезбеђена преко Студентске поликлинике.

Уз предње изнесено пажњу заслужује и чињеница да Министарство просвете Републике Србије студентима током студирања на факултетима чији је оснивач Република додељује, за постигнуте резултате током студирања, стипендије и кредит под условима о којима се можете обавестити на Факултету.

7. ПОВЕЗАНОСТ ФАКУЛТЕТА СА ДРУГИМ ФАКУЛТЕТИМА И ПРАВОСУДНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

Једна од активности којима Факултет поклања посебну пажњу јесте и повезивање Факултета са другим правним факултетима у земљи и иностранству и са правосудним институцијама, пре свега у Крагујевцу. На овај начин остварују се два основна циља. Прво, путем размене студената и професора студенти стичу могућност како непосредног контактирања са својим колегама са других факултета из земље и иностранства тако и размене искустава; Друго, омогућава се свим студентима да у току студија, посебно у завршним годинама студирања, проведу једно време на пракси у институцијама у којима ће сутра да раде, и на тај начин да још у време студија буду упознати са практичном применом знања која стичу на Факултету. Бројне су активности студената које су реализоване захваљујући оваквој политици Факултета. Истичемо само три које су реализоване у семестру који је у току.

Прво, велики број студената треће године студија провео је на практичној обуци у Окружном суду у Крагујевцу по десет дана;

Друго, два дипломирана студента који су постигли најбоље резултате у студирању у току 2007. године примљени су, без конкурса, у радни однос у Окружни суд у Крагујевцу;

Треће, четворочлана делегација студената нашег факултета учествовала је у раду међународног симпозијума посвећеног студентима права који је одржан у Москви у априлу месецу ове године.

Дубоко свести корисности наведених активности за студенте уопште, Факултет ће настојати да исте још више повећа у времену које је пред нама.

8. ПРИЛОЗИ

8.1. Наставни програми предмета који се полажу на пријемном испиту

А) ИСТОРИЈА

Садржаји програма

I разред

УВОД

Историја као наука: однос према осталим друштвеним наукама, историја као наставни предмет, историјски извори, рачунање времена, периодизација историје

Првобитне људске заједнице

Развитак људског рода у палеолиту и неолиту; метално доба и распадање првобитних људских заједница, верске представе првобитних људи; праисторијска налазишта у Југославији.

Стари век, стара друштва и државе

Стари исток:

Развитак друштва и опште карактеристике држава на подручју Старог истока; Стари Египат; држава, друштво (слободни слојеви и робови). Религија (египатска, вавилонска, браманизам, будизам, хиндуизам, јудаизам); култура (писма, зачеци науке, уметности, књижевности).

Стари Грци:

Критско-микенски период: најстарија историја Грка (хомеровско доба); полиси и њихова друштвена структура (слободни слојеви и робови); колонизација; особеност уређења Атине и Спарте; грчко-персијски ратови; сукоб Атине и Спарте (пелопонески рат) и криза грчког полиса;

привреда, религија, култура-филозофија и наука, књижевност, уметност.

Хеленистичко доба:

Македонска освајања и хеленистичке монархије: хеленизам као симбиоза грчке и источњачке културе.

Стари Рим:

Најстарија историја Рима (период краљева); завођење републике и политичке борбе патриција и плебејаца; римска освајања у Италији; пунски ратови, стварање светске робовласничке државе и њено уређење. Привреда у периоду Републике; класне и политичке борбе - реформе браће Грах и устанци робова; криза Републике - први и други тријумвират;

Римска империја (државно уређење у доба принципата и домината); криза робовласничког друштва - колонат, римска религија, хришћанство, филозофско-теолошка учења (Библија);

рана организација цркве, хришћанство као званична религија у Римском Царству, прве јереси - аријанство.

Напади варвара; подела Царства, сеоба народа; пад Западног Римског Царства. Балканске земље под римском влашћу - Илири, Трачани, Келти и Дачани.

Култура: грчки утицаји, наука (филозофија, историја) књижевност, уметност, римско право као највећи допринос Рима античкој култури. Остаци римских споменика у нашој земљи.

Средњи век, друштво и државе у раном средњем веку

Велика сеоба народа и државе раног средњег века у Западној Европи (I-XI век). Варварске државе на територији Западног Римског Царства; Франачка држава и зачеци феудализма у Западној Европи.

Улога папства и цркве. Култура раног средњег века у Западној Европи (каролиншка ренесанса).

Источна Европа од V до XII века

Византија - покушај учвршћења империје (Јустинијан I); специфичности друштвеног и државног уређења Византије; источно хришћанство и раскол цркве; култура Византије и утицај на православне народе;

Стари Словени и правци њихових сеоба, постанак државе код Западних и Источних Словена - Пољска, Чешка. Кијевска Русија.

Исламски и арапски свет

Ислам, настајање исламске државе у Арабији, освајања и постанак Калифата; особености друштвеног и државног уређења, распад јединственог Калифата; арапско-исламска култура (наука, књижевност и уметност); утицај арапско-исламске културе на културу народа Европе.

Јужни Словени и њихови суседи од VI до XII века

Насељавање Балканског полуострва, односи према суседима и староседеоцима; насељавање Бугара и Мађара; покрштавање Јужних Словена; друштвено раслојавање и појава првих држава-Карантанија, Хрватска, Србија, Зета, Самуилово Царство, зачеци културе.

II разред

Европа од XI до XV века

Привреда друштва и држава у Западној Европи од XI до XV века. Успон европске привреде - јачање производних снага, настајање градова и развој градске привреде, положај и

уређење градова. Улога католичке цркве и крсташки ратови као верски војни и колонизациони походи.

Успон западноевропских монархија. Окупљање и снажење Француске; Француска као водећа европска сила, стогодишњи рат и уједињење Француске, Енглеска - промене норманским освајањем, "велика повеља слобода" и настанак парламента, Немачка "Свето римско царство" борба царства и папства, борбе Хоенштауфоваца за превласт у Италији, јачање кнежевске власти у XIV и XV веку.

Византија од XI до XV века: Јачање државе у доба Комнина, распад државе после IV крсташког рата; Обнова Византије и њено слабљење у XIV и XV веку. Верски утицај Византије на суседне народе - Организација цркве; Цариградска патријаршија и њена улога у православном свету и однос са осталим аутокефалним православним црквама; култура - "ренесанса Палеолога".

Западни и источни Словени у позном средњем веку. Сталешка монархија у Чешкој - проглашење краљевства. Чешка као водећа - слабљење државе (деоне кнежевине), обнова краљевске власти, уједињење Пољске и Литве и изградња сталешке државе. Русија - деоне кнежевине кијевске Русије, татарски јарам, Московска кнежевина, окупљање руских земаља, особености друштвеног и државног уређења.

Друштвени покрети у Западној Европи од XI до XV века. Јереси, инквизиција и просјачки редови; сељачки устанци у Француској и Енглеској; Класне борбе у градовима, устанак чомпа у Фиренци.

Западноевропска култура од XI до XV века. Ритерска и градска култура; школе и универзитети - схоластика, уметност романике и готике, нове појаве у књижевности - Данте.

Јужнословенски народи и њихови суседи од XII до XV века

Осамостаљивање и успон српске државе. Извојевање независности (Немања);

Одбрана Немањина наслеђа (Стеван Првовенчани), добијање црквене самосталности (св. Сава), Србија као велика сила на Балкану - Урош I, Милутинова освајања, Стеван Дечански и битка код Велбужда, Душанова освајања, проглашење патријаршије и царства. Унутрашњи развој Србије - развој пољопривреде, рударства и градске привреде, друштво и државна управа, Душанов законик. Култура немањихке епохе - књижевност, архитектура, сликарство.

Изграђивање босанске феудалне државе. Настанак државе и борбе за очување независности; Црква босанска и борбе са

Угарском; успон Босне (Стјепан II и Твртко I), освајање и проглашење краљевства, особености културе.

Дубровник у средњем веку. Настанак града и његов успон, привреда и друштвени односи, државно уређење, односи са великим силама и суседима. Значај Дубровника у привреди и култури Јужних Словена.

Бугари, Албанци и Румуни од XI до XV века

Друго царство у Бугарској; успон у доба Јована Асена II:

слабљење Бугарске у доба Шишмановића; Влашка и Молдавија - феудализација и стварање држава; односи са Угарском; Албанци под византијском, анжујском и српском влашћу.

Јужни Словени и њихови суседи у доба османлијског надирања (XIV до XV века)

Турци Османлије и њихова освајања у XIV и XV веку. Појава Османлија на Балкану; прва освајања — маричка и косовска битка; пад Бугарске; Српска деспотовина за време владавине Лазаревића и Бранковића; Босна после смрти Твртка I; Зета за време Балшића и Црнојевића; пад Србије, Босне, Херцеговине и Зете под Османлијску власт; борба Албанаца против Турака (у XV веку); надирање Османлија у Хрватску и Угарску -

Крбавска и Мохачка битка; Влашка и Молдавија у борби против Османлија.

III разред

Нови век, свет од краја XV до краја XVIII века

Велика географска открића и почеци колонијалних освајања

Техничка открића у XV веку, откриће Америке и поморског пута за Индију. Шпанија и Португалија као државе колонизатори новооткривених земаља. Значај великих географских открића за привредни и друштвени развој света.

Зачеци капиталистичке привреде у оквирима феудалног друштва

Развој производње и трговине у XV и XVI веку - мануфактура и проширење тржишта, првобитна акумулација капитала, увлачење села у робне односе уз преовладавање феудалног карактера аграрне привреде; друштвене последице развитка робноновчаних односа.

Хуманизам и ренесанса

Зачеци хуманизма и ренесансе у Италији; друштвеноекономске основе нове културе. Главна подручја ренесансне културе и њени најистакнутији представници. Нове појаве у јавном и приватном животу.

Реформација и контрареформација

Верски, друштвени и политички карактер реформационог покрета; варијанте реформационог покрета. Католичка реакција и њени резултати.

Апсолутне феудалне монархије XV-XIII века

Шпанија и низоземска револуција; Француска - апсолутизам (Ришеље); меркантилизам (Колбер), освајање (Луј XIV). Русија - апсолутизам и освајање на истоку (Иван IV), сељачки устанци и Шведско-пољска интервенција. Енглеска - развитак капита-

листичке привреде, реформација и апсолутизам Тјудора; енглеска револуција, рестаурација и славна револуција.

Епоха просвећености у Европи

Даљи развитак капиталистичке привреде. Просвећени апсолутизам у Русији (Петар I и Катарина), Пруској (Фридрих II) и Аустрији (Јосип II). Реформе у области државе и права. Култура просветитељске епохе (филозофија).

Јужнословенски народи и њихови суседи од почетка XVI до краја XVIII века

Јужнословенски народи и њихови суседи у оквиру Османлијског царства - државно и друштвено уређење Османлијске царевине (спахијски систем), миграција становништва, опадање привреде. Исламизација, Пећка патријаршија, њен однос према отоманској власти и Цариградској патријаршији и улога у историји српског народа, аутономија Црне Горе; читлучки систем и погоршање положаја раје, облици отпора српских и других наших народа и њихових суседа османлијској власти (хајдуци, ускоци, устаници). Јужнословенски народи у оквиру Аустрије (Хабзбуршке монархије) и Млетачке републике - Срби у Угарској и аутономија Карловачке Митрополије; положај Хрватске - сељачка буна Матије Гупца, завера Зринског и Франкопана; ратови хришћанских сила са Османлијском државом и учешће српског и осталих наших народа у њима. Дубровник и Млетачка Далмација XVI-XVIII век. Култура јужнословенских народа XVI—XVIII века - хуманизам и ренесанса у приморским градовима; црквена књижевност код Срба, барок у књижевности и уметности. Патријархална култура и народна књижевност Југословенских народа.

Свет од краја XVIII до средине XIX века

Индустријска револуција у Енглеској

Техничка открића у XVIII веку; проналазак парне машине и развој фабричке индустрије; промене у структури друштва, економски либерализам.

Револуције XVIII века и промене у привреди и друштву почетком XIX века

Рат за независност северноамеричких колонија и проглашење независности САД. Француска уочи револуције. Велика француска револуција - владавина крупне буржоазије, јакобинска диктатура, термидорска владавина и директоријум. Светскоисторијски значај француске револуције. Наполеонова владавина и његова освајачка политика. Бечки конгрес и политика Свете алијансе.

Основне карактеристике грађанске државе и права. Индустријска револуција на континенту и прве класне борбе буржоазије и пролетаријата; утопијски социјализам; устанци радника (лионски, и шлески), чартистички покрет у Енглеској; делатност Маркса и Енгелса четрдесетих година XIX века (Комунистички манифест).

Јужнословенски народи у првој половини XIX века

Ослободилачка борба српског народа против Османлијског царства

Београдски пашалук крајем XVIII века. Први српски устанак - устаничке борбе у 1804-13, организација устаничке државе. Велике силе према устанку, Букурешки мир и слом устанка. Други српски устанак и борба за аутономију — устаничке борбе 1815, споразум Милош-Марашлија, дипломатска активност за добијање аутономије, хатишерифи од 1830. и 1833. апсолутизам кнеза Милоша и борба за устав; уставобранитељска владавина — привредни развитак, развој права и државних установа. Стварање државе у Црној Гори (Петар I, Петар II, Данило), борбе са Османлијским царством и разграничење.

Народни препороди у јужнословенским земљама

Државно-правни, друштвени и политички положај наших народа и њихових суседа у Аустрији; препороди као грађански национални покрети; аутономија Карловачке митрополије и национални покрет Срба у Угарској и Хрватској.

Револуција 1848/49. године

Револуције 1848/49. у Француској, Немачкој и Италији; национално питање у Аустрији и револуционални покрет потчињених народа Аустрије; Срби и Хрвати.

IV разред

Свет у другој половини XIX и почетком XX века

Велике силе и промене у привреди и друштву Европе

Друго царство у Француској; уједињење Италије; уједињење Немачке. Појачање неравномерности у привредном развоју држава и региона; формирање светског тржишта; концентрација производње и капитала и развој монопола. Међународни односи од 1870. до 1914. Појачање супротности између великих сила;

подела колонија у Азији и Африци; трка у наоружању; формирање блокова сила (Централне силе, Антанта); међународне кризе и први империјалистички ратови. Раднички покрет, Прва интернационала и Париска комуна. Формирање социјалдемократских партија; друга интернационала.

Јужнословенски народи и њихови суседи у другој половини XIX и почетком XX века

Србија од 1858. до 1914.

Друга влада Милоша и Михаила - активна национална политика, добијање градова. Привредни развој 70-тих година XIX века; делатност Светозара Марковића; ослободилачки ратови 1876-1878; апсолутистичка политика

Милана Обреновића; формирање политичких странака; мајски преврат и режим парламентаризма.

Црна Гора 1860-1914

Ратови са Турцима 1862. и 1876-1878.; економске и друштвене промене крајем XIX века и апсолутизам кнеза Николе. Устав и политичке борбе. Проглашење краљевине.

Јужнословенски народи и њихови суседи у Аустро-Угарској у другој половини XIX и почетком XX века

Економске, друштвене и политичке прилике у Аустро-Угарској 1848-1914; Срби у Угарској - политичке борбе за аутономију. Милетићев покрет и формирање странака, црквено-народни сабори; сарадња народности Угарске; Хрватска од 1848. до 1914. Сабор 1861. и формирање странака. Хрватско-угарска нагодба, ревизија Нагодбе и бановање Ивана Мажуранића. Куенов режим, Хрватско-српска коалиција, Босна и Херцеговина - крај османлијске владавине, аустроугарска окупација, анексија, националне борбе. Млада Босна.

Јужнословенски народи под османлијском влашћу крајем XIX и почетком XX века

Османлијски феудални систем у Македонији, Косову и Санџаку, национално угњетавање и анархија.

Балкански ратови

Балкански савез. I балкански рат и крај османлијске власти над балканским народима. II балкански рат, историјски значај балканских ратова.

Раднички покрет у јужнословенским земљама од 1914. године

Утицај спорог капиталистичког развитка и стране власти на појаву и развој радничког покрета. Прве радничке организације. Социјалдемократске партије и њихова улога у

политичком животу. Улога и значај Српске социјалдемократске странке.

Савремено доба

Први светски рат и револуција у Русији

Заоштравање односа између Централних сила и Антанте;

напад Аустро-Угарске на Србију и прерастање рата у светски сукоб; главни фронтови и најкрупније операције 1914-1918. Србија и Црна Гора у I светском рату, Церска, Колубарска и Мојковачка битка, Солунски фронт; положај наших народа у Аустро-Угарској за време рата; рад на уједињењу Јужних Словена; победа Антанте; стварање Краљевине СХС; Версајски мир. Друштвени, национални и политички односи у Царевини Русији пред I светски рат; фебруарска револуција; октобарска социјалистичка револуција; утицај октобарске револуције на револуционарно врење у другим земљама, значај октобарске револуције.

Свет између два светска рата

Версајски мировни систем и економске кризе; криза грађанске демократије и појава фашизма; СССР између два рата;

међународни раднички покрет (Коминтерна и Социјалистичка интернационала); фашистичке агресије до почетка II светског рата.

Југославија од 1918. до 1941.

Конституисање Краљевине СХС и Видовдански устав; економски и културни развој и национални проблеми, политичке странке и страначке борбе. Шестојануарска диктатура и Устав од 1931. Спољна политика за владе краља Александра; убиство краља Александра и намеснички режим кнеза Павла Карађорђевића — влада Милана Стојадиновића, стварање Бановине Хрватске и влада Цветковић-Мачек; спољна политика Намесништва.

Други светски рат, НОР и револуција у Југославији

Почетак II светског рата (1939-1941) и припрема НОР-а у Југославији

Напад на Пољску и почетак II светског рата, подела ПОЉСКЕ; окупација земаља северозападне Европе и слом Француске;

проширење тројног пакта; 25. и 27. март у Југославији, напад на Југославију, окупација и подела; терор окупатора и квислиншки режими. НДХ и политика геноцида над Србима, Јеврејима и Ромима. КПЈ у припреми оружаног устанка.

Други светски рат, НОР у Југославији 1941. године

Напад на СССР и стварање антихитлеровске коалиције; устанци Југословенских народа, стварање ослобођених територија;

борбе на источном фронту 1941. године; борбе у северној Африци 1941. године; Ужичка република и стварање народноослободилачких одбора, борбе у западној Србији у јесен 1941. године; политика емигрантских влада према народноослободилачком покрету и покрет Драже Михаиловића; борба против окупатора и ширење НОР-а у Југославији.

Проширење антихитлеровске коалиције и НОР у 1942. години

Улазак САД у рат и даље јачање антифашистичке коалиције пролетерске бригаде и борбе у источној Босни почетком 1942. - Игмански марш; тзв. лева скретања у НОБ, фочански период НОР-а: борбе у пролеће 1942. године, поход у Босанску крајину; битка на Козари; борбе на источном Фронту и у северној Африци 1942. године; народноослободилачки рат крајем 1942. године; Прво заседање АВНОЈ-а.

Успеси антихитлеровске коалиције и НОР у Југославији у 1943. години

Рат на источном фронту почетком 1943. године - Стаљинградска битка и напредовање Црвене армије; победа савезника у Африци; народноослободилачки рат 1943. године - битка за рањенике и борбе на Сутјесци; капитулација Италије и јачање народноослободилачког покрета, Друго заседање АВНОЈ-а; Техеранска конференција.

Порази Немачке на савезничким фронтовима и НОР Југославије у 1944. години

Борбе савезника почетком 1944. године; НОР почетком 1944; Десант на Дрвар; Споразум Тито-Шубашић; отварање фронта на Западу и ослобођење Француске; улазак Црвене армије у Пољску, Чехословачку, Румунију и Бугарску; офанзива народноослободилачке војске у Србији; сусрет НОВ са Црвеном армијом; ослобођење Македоније, Косова, Србије, Војводине и Црне Горе. Учешће народности Југославије у НОР-у.

Крај II светског рата и победа НОР у Југославији

Борба НОВ крајем 1944. године и почетком 1945. године - сремски фронт; офанзива савезника у пролеће 1945. године; пробој сремског фронта и ослобођење Југославије; капитулација Немачке и Јапана; карактер II светског рата; карактер и особености револуције у Југославији; допринос Југославије борби антихитлеровске коалиције.

Свет после другог светског рата

Промене у капиталистичкој привреди и друштву после другог светског рата. Нове социјалистичке земље. Организација уједињених нација и њена улога у очувању мира. Нестајање колонијалног система и појава нових држава у Азији и Африци. Супротности између великих сила и формирање блокова. Улога несврстаних земаља у међународним односима. Савремена криза и промене у земљама реалног социјализма.

Југославија после другог светског рата

Коначно конституисање Југославије — Треће заседање АВНОЈ-а, проглашење Републике и Устав од 1946.; аграрна реформа и национализација, обнова привреде, први петогодишњи план. Спољна политика Југославије до 1948. Резолуција Информбироа и отпор Југославије СССР-у и његовим савезницима. Репресија према присталицама Информбироа и другим противницима поретка. Покушај колективизације пољопривреде и напуштање репресивне политике према сељаштву. Завођење самоуправљања и привредни успон (Уставни закон од 1950. и Устав од 1963.). Покушај привредне реформе на тржишним принципима. Политика несврстаности и запостављање европске компоненте у спољној политици СФРЈ. Унутрашња превирања и појава национализма; договорна економија и дезинтеграција Југославије (Устав од 1974. и ЗУР). Култ Ј. Б. Тита. Дезинтеграција Србије по Уставу од 1974. године, аутономаштво у Војводини и албански сепаратизам на Косову; савремена општа криза Југословенског друштва и мере за њено превазилажење; успостављање државности Србије.

Б) СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Садржаји програма

I разред

A. КЊИЖЕВНОСТ

I. Књижевност и увод у проучавање књижевног дела

Природа и смисао књижевности.

Појам и назив књижевности; књижевност као уметност; књижевност и друге уметности.

Дела за обраду:

Лаза Лазаревић: Први пут с оцем на јутрење - умет. при-пов.

Антон П. Чехов: Туга- новела

Д. Цесарић: Слап

Иво Андрић: Беседа приликом примања Нобелове награде

О причи и причању

II Књижевност старог века

Дела за обраду:

Еп о Гилгамешу

Софокле: Антигона

Хомер - Илијада (одломци)

Библија - из Старог завета - Легенда о потопу; из Новог завета - Беседа на Гори; Страдање и васкрсење Христово (Јеванђеље по Матеју)

III Средњовековна књижевност

Дела за обраду:

Св. Сава: Житије св. Симеона (одломак)

Теодосије: Житије св. Саве (одломак)

Јефимија: Похвала кнезу Лазару

Деспот Стефан Лазаревић: (Слово љубве)

IV Народна (усмена) књижевност

Дела за обраду:

Сунце се дјевојком жени

Српска дјевојка

Хасанагиница

Бановић Страхиња

Дјевојка бржа од коња

Златна јабука и девет пауница

Дела народне књижевности о Светом Сави.

V Хуманизам и ренесанса

Дела за обраду:

Д. Алигијери: Пакао

Ф. Петрарка: Канцонијер (избор сонета)

Ђ. Бокачо: Декамерон (избор новела)

М. Држић: Дундо Мароје (одломци)

VI Барок и класицизам

Дела за обраду:

И. Гундулић: Осман (одломак)

VII Лектира

Дела за обраду:

В. Шекспир: Ромео и Јулија

Сервантес: Дон Кихот (одломци)

Д. Киш: Рани јади

Б. ЈЕЗИК

I Општи појмови о језику

Место језика у људском животу. Битна својства језика. Језик и комуникација. Језик и комуникација. Еволуција језика. Развој језика у људској врсти, у друштву и код појединца. Настанак и развој писма. Језик, култура и друштво: језик и друге друштвене категорије. Вишејезичност. Ставови према језику. Типови језика. Језици у свету. Језичка сродност. Језички типови и универзалије. Раслојавање језика. Науке о језику. Језик као систем знакова.

II Књижевни језик

Почеци словенске писмености (рад Ћирила и Методија). Најстарија словенска писма. Старословенски језик и рецензије. Најстарији споменици јужнословенске књижевности.

III Фонетика

Гласовни систем српског књижевног језика. Фонолошки систем српског књижевног језика. Алтернације. Акцентски систем.

V Правопис

Писање малог и великог слова (вежба). Гласовне промене - изузеци (вежба).

II разред

I Класицизам и псеудокласицизам

Молијер: Тврдица

Ј.С. Поповић: Тврдица

II Просветитељство

Гаврил Стефановић Венцловић: Песме, легенде, беседе

Доситеј Обрадовић: Писмо Харалампију; Живот и прикљученија

III Романтизам

В. Иго: Предговор "Кромвелу"

Џорџ Гордон Бајрон: Путовање Чајлда Харолда(одломак)

Александар Сергејевич Пушкин: Евгеније Оњегин

Хенрих Хајне: Лорелај

Романтичарски песник светске књижевности по избору (Е.А. По)

Вук Стефановић Караџић: Српски речник (избор), Житије Хајдук Вељка Петровића).

Петар Петровић Његош: Горски вијенац

Бранко Радичевић: Кад млидија' умрети

Ђура Јакшић: Орао, Вече, Поноћ

Јован Јовановић Змај: Ћулићи увеоци, Сатирична песма по избору

Лаза Костић: Међу јавом и мед сном, Santa Maria della Salute

IV Реализам

Оноре де Балзак: Предговор људској комедији Чича Горио

Гогољ: Ревизор

Ги де Мопасан: Два пријатеља (новела)

Л. Н. Толстој: Ана Карењина
Јаков Игњатовић: Вечити младожења
Милован Глишић: Глава шећера
Лаза Лазаревић: Ветар
Радоје Домановић: Данга, Вођа
Стеван Сремац: Зона Замфирова.
Бранислав Нушић: Народни посланик
Симо Матавуљ: Поварета

V Лектира

Лав Николајевич Толстој: Ана Карењина
Стеван Сремац: Зона Замфирова.
Бранислав Нушић: Народни посланик

VI Књижевни језик

Књижевни језик Срба у првој половини XIX века.
Књижевни језик Срба у XIX веку.

VII Језик

Морфологија (у ужем смислу)
Именице.
Придеви.
Заменице.
Бројеви.
Глаголи.
Прилози.

Непроменљиве врсте речи (предлози, везници, речце, узвици)

VIII. Правопис

Велико-мало слово

Скраћенице

Састављено-растављено писање речи.

Писање бројева речима, цифрама, писање датума.

III разред

I Модерна

Војислав Илић: Запуштени источник

Шарл Бодлер: Везе, Албатрос, Цвеће зла

Артур Рембо: Офелија

Стефан Маларме: Лабуд

Пол Верлен: Месечина

Антон Павлович Чехов: Ујка Вања

Богдан Поповић: Аптологија новије српске лирике (предговор)

Алекса Шантић: Претпразничко вече, Вече на шкољу

Јован Дучић: Залазак сунца, Сунцокрети, Јабланови

Милан Ракић: Јасика, Искрена песма, Долап

Сима Пандуровић: Светковина, Родна грудa

В.П. Дис: Тамница, Можда спава, Нирвана

Бора Станковић: Коштана, Нечиста крв, У ноћи

Јован Скерлић: О Коштани

Петар Кочић: Мрачајски прото

II Међуратна и ратна књижевност

Владимир Мајаковски: Облак у панталонама

Федерико Гарсија Лорка: Романса месечарка
Рабидрант Тагора: Градинар
Милутин Бојић: Плава гробница
Душан Васиљев: Човек пева после рата
Милош Црњански: Суматра, Сеобе I део, Стражилово
Д. Максимовић: Избор из ране поезије
Момчило Настасијевић: Туга у камену
Иво Андрић: Ех ponto
Растко Петровић: Људи говоре
Исидора Секулић: Госпа Нола
Мирослав Крлежа: Господа Глембајеви
Оскар Давичо: Хана

III Лектира

Рилке, А. Блок, Аполинер.
Р. Дединац, Р. Драинац, С. Винавер (избор)
Франц Кафка: Процес
Ернест Хемингвеј: Старац и море
Д. Ћосић: Корени или
Достојевски: Злочин и казна
Иво Андрић: Мост на Жепи, Пут Алије Ћерзелеза, Мустафа
Маџар, На Дрини ћуприја
Михаил А. Шолохов: Тихи Дон (избор)

IV Језик

Творба речи

Лексикологија

Синтакса

V Правопис

Транскрипција речи из страних језика

Интерпункција

IV разред

A. КЊИЖЕВНОСТ

I Проучавање књижевног дела

Уметник и његово дело. Настанак књижевноуметничког дела.

Дела за обраду

М. Павловић; Научите пјесан

Д. Максимовић: Шта ли те спречи

С. Раичковић: Септембар

И. Андрић: Разговор са Гојом, Коса

В. Попа: Каленић, Манасија

И. Секулић: О култури

Бранко Миљковић: Ватра и ништа (избор)

Лирске народне песме: Лијепи Иве, Јеленак и кошутица

II Савремена књижевност

Дела за обраду:

Албер Ками: Странац

С. Бекет: Чекајући Годоа

Луис Борхес: Чекање (кратка прича)

Стеван Раичковић: Камена успаванка (избор)

Миодраг Павловић: Реквијем

В. Попа: Кора

И. Андрић: Проклета авлија

М. Селимовић: Дервиш и смрт

Д. Ђосић: Време смрти, Корени

Д. Киш: Енциклопедија мртвих

Д. Ковачевић: Балкански шпијун (књижевност, позориште, филм)

III Лектира

Виљем Шекспир: Хамлет

Волфганг Гете: Фауст

Фјодор М. Достојевски: Злочин и казна, Браћа Карамазови

Михаил Булгаков: Мајстор и Маргарита

Милорад Павић: Хазарски речник

Д. Албахари: Шетње поред реке

Б. Пекић: Човек који је јео смрт

Избор из светске лирике XX века (Оди, Сезар. Превер, Пастернак, Ахматова, Цветајева, Бродски, Сенгор, Сајферс).
Избор књижевних критика и есеја (И. Секулић, Б. Михајловић.
П. Џаџић, М. Павловић, Н. Милошевић, С. Лукић).

Б. ЈЕЗИК

I Синтакса

Падежни систем. Конгруенција. Систем зависних реченица.
Систем независних реченица. Напоредне конструкције.

В. Култура изражавања

I Усмено изражавање

Реторика (појам и врсте): историјат и подела: разговор, говор.
Вежбе јавног говорења пред аудиторијумом.

II Писмено изражавање

Облици писменог изражавања: приказ, осврт, расправа,
књижевне паралеле, есеј.

8.2. ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Пријемни испит обухвата проверу знања из:

1. српског језика и књижевности и
2. историје.

Материјал за припремање пријемног испита из српског језика и књижевности је:

§ Читанка за I-IV разред гимназије општег смера.

Материјал за припремање пријемног испита из Историје је:

§ Историја за I-IV разред гимназије општег смера.

8.3. Питања за пријемни испит

8.3.1. Питања из српског језика

1. Заокружите слово испред дијалекта екавског изговора који је узет за основу српског књижевног језика:

- а) зетско-јужносанџачки
- б) источнохерцеговачки
- в) шумадијско-војвођански

2. Заокружите слово испред дијалекта ијекавског изговора који је узет за основу српског књижевног језика:

- а) зетско-јужносанџачки
- б) источнохерцеговачки
- в) шумадијско-војвођански

3. Прво словенско писмо је:

- а) ћирилица
- б) глаголица
- в) босанчица

4. Први српски књижевни језик био је:

- а) српскословенски
- б) славеносрпски
- в) старословенски

5. Мирослављево јеванђеље написано је:

- а) српскословенским
- б) славеносрпским
- в) старословенским језиком

6. Прво издање Српског рјечника објављено је:

- а) 1814.
- б) 1818.
- в) 1847.

7. Прво дело написано Вуковом реформисаном ћирилицом је:

- а) Писменица сербскога језика
- б) Српски рјечник, I издање
- в) Српски рјечник, II издање

8. У српском језику је ограничен број:

- а) лексема
- б) фонема
- в) морфема

9. Старословенским језиком се:

- а) писало
- б) говорило
- в) писало и говорило

10. Српски књижевни језик има:

- а) два акцента
- б) четири акцента
- в) пет акцената

11. Заокружите слово испред правилно написане речи:

- а) подшишати
- б) потшишати

12. Заокружите слово испред правилно написане речи:

- а) подпредседник
- б) потпредседник
- в) подпретседник

13. Заокружите слово испред правилно написане реченице:

- а) Ми би дошли сутра.
- б) Ми бисмо дошли сутра.

14. Компаратив придева строг гласи:

- а) строжији
- б) строжи
- в) најстрожи

15. Компаратив придева придева висок гласи:

- а) вишљи
- б) виши
- в) височији

16. Заокружите слово испред правилно написане речи:

- а) оделење
- б) одељење

17. Глаголски прилог садашњи глагола плакати гласи:

- а) плакајући
- б) плачући
- в) заплакавши

18. Одредите глаголски облик: бејох помислио

- а) футур други
- б) потенцијал
- в) плусквамперфекат

19. Одредите глаголски облик: мислећи

- а) презент
- б) футур
- в) глаголски прилог садашњи

20. Предикатских реченица у следећој комуникативној има:

А кад се он изгуби, гледала је за њим размишљајући када ће га поново видети.

- а) две
- б) три
- в) четири

21. Предикатских реченица у наведеној комуникативној реченици има:

Он дохвати уже и повуче га ка себи, не испуштајући га ни за тренутак и не гледајући испред себе.

- а) две
- б) три
- в) четири

22. Одредите врсту зависне реченице:

Кад будем завршио, ићи ћу у позориште.

- а) условна
- б) узрочна
- в) временска

23. Одредите врсту зависне реченице:

Мада је имала кишобран, покисла је.

- а) допусна
- б) узрочна
- в) временска

24. Одредите врсту зависне реченице:

Лука је рекао да воли аутомобиле.

- а) изрична
- б) узрочна
- в) допусна

25. Одредите врсту зависне реченице:

Да је више тренирао, био би успешнији.

- а) условна
- б) узрочна
- в) допусна

26. Одредите врсту напоредног односа међу независним реченицама:

Данка суботом вози бицикл, а Дијана иде на пливање.

- а) супротни
- б) саставни
- в) раставни

27. Одредите врсту напоредног односа међу независним реченицама:

Иван је читао књигу и размишљао о ликовима описаним у њој.

- а) закључни
- б) искључни
- в) саставни

28. У речи обрашчић извршена је гласовна промена:

- а) једначење сугласника по звучности и месту творбе
- б) палатализација
- в) једначење сугласника по месту творбе и губљење сугласника

29. Одредите падеж подвучене речи:

Урадио је све по налогу.

- а) датив
- б) локатив
- в) акузатив

30. Одредите падеж подвучене речи:

Убрала је корпу трешања.

- а) акузатив
- б) инструментал
- в) генитив

31. Заокружите слово испред реченице у којој је фразеологизам:

- а) Миш је отишао у мишју рупу.
- б) Видео је мишју рупу.
- в) Сакрила се у мишју рупу.

32. Заокружите слово испред реченице у којој је фразеологизам:

- а) Опрао је руке после рада.
- б) Она често пере руке.
- в) Перем руке од тога.

33. Антоним речи одважан је:

- а) храбар
- б) смео
- в) плашљив

34. Деминутиви су речи којима се означава:

- а) нешто умањено
- б) нешто увећано
- в) нешто супротно

35. Хомоними су речи које имају:

- а) различите облике, а иста значења
- б) сличне облике и слична значења
- в) потпуно једнаке облике, а различита значења

36. Реч кмет је:

- а) архаизам
- б) историзам
- в) дијалектизам

37. Ако уместо стан кажемо гајба, употребили смо:

- а) дијалектизам
- б) варваризам
- в) жаргонизам
- г) вулгаризам

38. Реч кућица по начину творбе је:

- а) проста
- б) изведена
- в) сложена

39. Правилно написана скраћеница за реч госпођа је:

- а) гђа
- б) госп.
- в) гђа.

40. Правилно написана скраћеница за реч такозвани је:

- а) ткз.
- б) ткзв.
- в) тзв.

41. Правилно написана скраћеница за реч доктор је:

- а) др.
- б) др
- в) доц.

42. У следећем низу префикса прецртај онај који по значењу не припада том низу:

надри-, назови-, нуз-, псеудо-, квази-

43. Подвуци реч која је неправилно написана:

Бицикл је украо непознати починиоц.

44. Заокружи слово испред правилно написаног назива празника:

- а) Нова година
- б) Нова Година
- в) нова година

45. Заокружи слово испред правилно написаног назива празника:

- а) Велики петак
- б) велики петак
- в) Велики Петак

46. Заокружи слово испред правилно написаног назива установе и града:

- а) Окружни Суд у Новом Саду
- б) Окружни суд у Новом саду
- в) Окружни суд у Новом Саду

47. Заокружи слово испред правилно написаног географског појма:

- а) Атлански океан
- б) Атлантски океан
- в) Атлантски Океан

48. Заокружи слово испред правилно написаног географског појма:

- а) Сједињене америчке државе
- б) Сједињене Америчке државе
- в) Сједињене Америчке Државе

49. Заокружи слово испред правилно написаног назива установе:

- а) Правни факултет универзитета у Крагујевцу
- б) Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
- в) Правни Факултет Универзитета у Крагујевцу

50. Правилно је:

- а) сво време
- б) све време

51. Правилно је:

- а) увези с тим
- б) у вези тога

52. Заокружи слово испред назива стилске фигуре у наведеним стиховима:

У тамници је глава народа,
У тамници је снага народа,

- а) епифора
- б) анафора
- в) симплоха

53. Заокружи слово испред назива стилске фигуре у наведеним стиховима:

Када сутра бијел дан осване,
Дан осване и огрије сунце...

- а) епифора
- б) анафора
- в) симплоха

54. Заокружи слово испред назива стилске фигуре у наведеним стиховима:

Чујем у сну
Сањам у сну
Видим у сну

- а) епифора
- б) градација
- в) анадиплоза

55. Заокружи слово испред назива стилске фигуре у наведеним стиховима:

Ко свилене нити сто их паук сатка,
По дрвећу виси месечине вео.

- а) контраст
- б) поређење
- в) алегорија

56. Списак књига из одређене области или дела неког писца сачињен азбучним редом или хронолошки је:

- а) биографија
- б) библиографија

57. Антигона је:

- а) драма у ужем смислу
- б) трагедија
- в) комедија

58. Подвуци име лика који не припада датом низу:

Хемон, Андромаха, Исмена, Креонт, Антигона

59. Антигону је написао:

- а) Еурипид
- б) Софокле
- в) Аристофан

60. Аутор текста О писменима, најстаријег записа о првој словенској азбуци, је:

- а) Константин Филозоф
- б) Климент Охридски
- в) Црноризац Храбар

61. Еп Илијада приписује се слепом песнику _____
(наведи име)

62. Легенда о потопу је део:

- а) Старог завета
- б) Новог завета

63. Писци јеванђеља су Матеј, Марко, Лука и:

- а) Петар
- б) Павле
- в) Јован

64. Житије светог Симеона написао је:

- а) Доментијан
- б) Теодосије Хиландарац
- в) свети Сава

65. Петрарака, Бокачо и Шекспир стварају у периоду:

- а) ренесансе
- б) просветитељства
- в) класицизма

66. Лаура је била је била велика љубав и надахнуће:

- а) Дантеа
- б) Петрарке
- в) Бокача

67. Аутор песничке посланице Слово љубве је:

- а) Јефимија
- б) деспот Стефан Лазаревић
- в) свети Сава

68. Најчешћи стих наше народне епике је:

- а) осмерац
- б) деветерац
- в) десетерац

69. Подвуци име лика који не припада датом низу:

Полоније, Гертруда, Лаерт, Јулија, Хорацио, Клаудије

70. Живот и прикљученија написао је:

- а) З. Орфелин
- б) Д.Обрадовић
- в) Г.С.Венцловић

71. Балзак, Толстој, Гогољ и Достојевски припадају периоду:

- а) просветитељства
- б) класицизма
- в) реализма

72. Костићева Santa Maria della Salute је:

- а) родољубива песма
- б) љубавна песма
- в) дескриптивна песма

73. Правац који не припада периоду модерне је:

- а) натурализам
- б) импресионизам
- в) симболизам

74. Дело Ујка Вања је:

- а) антидрама
- б) импресионистичка драма
- в) трагедија

75. Разумихин и Дуња су ликови из:дела:

- а) Ана Карењина
- б) Злочин и казна
- в) Ујка Вања

76. Песме Моја отаџбина, Претпразничко вече, Вече на шкољу написао је:

- а) М.Ракић
- б) А.Шантић
- в) Ј. Дучић

77. Заокружи слово испред дела које није написао М. Црњански:

- а) Сеобе
- б) Роман о Лондону
- в) Немири
- г) Лирика Итаке

78. Једини добитник Нобелове награде у српској књижевности је:

_____ (наведите име и презиме писца)

79. Фата Авдагина, Лотика, Ћоркан и Радисав су ликови из дела:

_____ (наведите наслов)

80. Хроника паланачког гробља, Сапутници, Писма из Норвешке су дела:

- а) Растка Петровића
- б) Исидоре Секулић
- в) Вељка Петровића

81. Заокружи слово испред имена песника који не припада српској модерни:

- а) М.Ракић
- б) А.Шантић
- в) Ј. Дучић
- г) Б.Радичевић

82. Борхесово Чекање је:

- а) антидрама
- б) кратка прича
- в) новела

83. Триптихон за Еуридику и Свест о песми написао је:

- а) В.Попа
- б) Б.Миљковић
- в) С.Раичковић

84. Балканског шпијуна и Радована III написао је:

- а) Душан Ковачевић
- б) Александар Поповић
- в) Синиша Ковачевић

85. Подвуци име лика који не припада датом низу:

Воланд, Азазело, Берлиоз, Пилат, Грета, Наташа

86. Зона Замфирова и Мане су ликови из дела:

- а) Б.Станковића
- б) С.Сремца
- в) Б.Нушића

87. Ех Ponto је написао:

- а) Меша Селимовић
- б) Иво Андрић
- в) Растко Петровић

88. Дело Чекајући Годоа је:

- а) комедија
- б) драма у ужем смислу
- в) антидрама

89. Тематски одређен као роман о љубави и догми, по речима самог писца, носи наслов:

- а) Проклета авлија
- б) Дервиш и смрт
- в) Корени

90. Рани јади и Енциклопедија мртвих су дела:

- а) Милорада Павића
- б) Александра Тишме
- в) Данила Киша

91. Татјана Ларин, Олга и Ленски су ликови из дела:

- а) Ујка Вања
- б) Евгеније Оњегин
- в) Ана Карењина

92. Зачетником сеоске реалистичке приповетке сматра се:

- а) С.Сремац
- б) Л.Лазаревић
- в) М.Глишић

93. Дела Странац и Чекајући Годоа заснована су на филозофији егзистенцијализма. Наведена тврдња је:

- а) тачна
- б) нетачна

94. Заокружи слово испред песме Д.Максимовић која не припада збирци Тражим помиловање:

- а) За себра
- б) Стрепња
- в) О праштању
- г) За несхваћене

95. Камену успаванку и Записе о црном Владимиру написао је:

- а) В.Попа
- б) М.Павловић
- в) С.Раичковић

96. Заокружи слово испред термина који одговара делу М. Павића које говори о Хазарима:

- а) роман тока свести
- б) роман – река
- в) роман- лексикон

97. Беснило, Златно руно и Човек који је јео смрт дела су:

- а) Б.Пекића
- б) Д.Албахарија
- в) Д.Киша

98. Етапа у развоју драмске радње, врхунац напетости пре расплета је:

- а) експозиција
- б) кулминација
- в) перипетија

99. Полилог је:

- а) познавалац више страних језика
- б) разговор више учесника
- в) стилска фигура

100. Витез праштања у нашој епској поезији је:

- а) Марко Краљевић
- б) Мали Радојица
- в) Бановић Страхиња

8.3.2. Питања из историје

1. Прва једнобожачка религија је:

- а) будизам
- б) браманизам
- в) јудаизам
- г) хришћанство

2. Мит о потопу настао је у:

- а) Египту
- б) Месопотамији
- в) Атини
- г) Спарти

3. Прво фонетско (гласовно) писмо пронашли су:

- а) Египћани
- б) Вавилонци
- в) Феничани
- г) Грци

4. Данашњи начин писања, слева надесно, увели су:

- а) Египћани
- б) Феничани
- в) Асирци
- г) Грци

5. Грчке робовласничке државе звале су се:

- а) префектуре
- б) хоплити
- в) деспотије
- г) полиси

6. Назив „Велика Грчка“ био је друго име за:

- а) Византију
- б) Крит
- в) Јужну Италију
- г) државу Александра Великог

7. Робови у Спарти су се звали:

- а) холопи
- б) хелоти
- в) плебејци
- г) перијеци

8. Командант који је погинуо са својим војницима у бици код Термопила:

- а) Милтијад
- б) Темистокле
- в) Леонида
- г) Алкибијад

9. Милтијад је командовао у бици:

- а) код Саламине
- б) на Маратону
- в) у Термопилском кланцу

10. Оснивачи Филозофије били су стари:

- а) Египћани
- б) Грци
- в) Вавилонци
- г) Римљани

11. Филипике је држао:

- а) Демостен
- б) Тукидид
- в) Филип II
- г) Аристотел

12. Историју Пелопонеског рата написао је:

- а) Аристотел
- б) Херодот
- в) Тукидид
- г) Прокопије

13. Ко ме је Платон био драг, а истина још дража?

- а) Сократу
- б) Аристотелу
- в) Талесу
- г) Декарту

14. Римљани су рачунали време од:

- а) прве олимпијаде
- б) оснивања града
- в) настанка света

15. Ко је извршио реформу календара по којој је година имала 365 дана, а свака четврта била преступна?

- а) Солон
- б) Јулије Цезар
- в) Гргур XIII
- г) Коперник

16. Становници Рима, који нису улазили ни у један од пет разреда које је установио Сервије Тулије, звали су се:

- а) пролетарији
- б) перијеци
- в) плебејци
- г) хелоти

17. На челу римске државе у време републике били су:

- а) два конзула
- б) тријумвири
- в) народни трибуни
- г) краљеви

18. Први диктатор у старом Риму био је:

- а) Гај Марије
- б) Јулије Цезар
- в) Корнелије Сула

19. После прве диктатуре, у старом Риму установљен је:

- а) конзулат
- б) тријумвират
- в) принципат
- г) доминат

20. Основна, и једина хвале вредна, привредна делатност Римљана била је:

- а) занатска производња
- б) трговина
- в) пољопривреда
- г) сточарство

21. Римским законима објављеним на 12 бронзаних таблица је:

- а) укинута самовоља у суђењу
- б) укинуто ропство
- в) дозвољен брак између Патриција и Плебејаца

22. Крупни земљишни поседи у старом Риму звали су се:

- а) проније
- б) бенефиције
- в) латифундије

23. Тетрархију је увео:

- а) Трајан
- б) Диоклецијан
- в) Константин
- г) Теодосије

24. Цар Константин Велики је издао:

- а) Кодекс
- б) Акт о толеранцији
- в) Нантски едикт
- г) Милански едикт

25. Теодосије I је:

- а) поделио царство
- б) дозволио исповедање хришћанства
- в) увео колонат

26. Ромула Августула збацио је са престола:

- а) Рем
- б) Одоакар
- в) Нарзес
- г) Теодорих

27. У бици код Поатјеа (732) побеђени су:

- а) Арапи
- б) Византинци
- в) Франци
- г) Визиготи

28. Франачку су поделили на три дела синови:

- а) Карла Великог
- б) Лудвига Побожног
- в) Карла Ћелавог

29. Храм Кабе са црним каменом налазио се у:

- а) Александрији
- б) Јерусалиму
- в) Багдаду
- г) Меки

30. Карло Велики крунисан је за цара:

- а) 751.
- б) 800.
- в) 843.

31. Хришћанство се поделило на православље и римокатоличанство:

- а) 476.
- б) 1054.
- в) 1204.
- г) 1453.

32. Престоница Латинског царства био је:

- а) Рим
- б) Цариград
- в) Напуљ
- г) Солун

33. Припадници верског покрета који је карактерисала осуда читавог материјалног света звали су се:

- а) патарени
- б) клинијевци
- в) исусовци
- г) фејанци

34. Кијев је, 1240, пао под власт:

- а) кнеза Игора
- б) Хазара
- в) Византинаца
- г) Монгола

35. Који град је носио назив "трећи Рим"?

- а) Москва
- б) Ахен
- в) Новгород
- г) Кијев

36. Први универзитет у средњој Европи основан је у:

- а) Берлину
- б) Варшави
- в) Бечу
- г) Прагу

37. Најважнија крсташка држава била је:

- а) Антиохијска кнежевина
- б) Јерусалимска краљевина
- в) Краљевина Двеју Сицилија
- г) Тевтонска краљевина

38. У XIII веку, енглески престолонаследник добио је титулу:

- а) принца од Велса
- б) принца од Јорка
- в) лорда протектора

39. Последња византијска династија била је династија:

- а) Комнина
- б) Палеолога
- в) Анђела
- г) Ласкариса

40. Мохачка битка догодила се:

- а) 1543.
- б) 1459.
- в) 1526.
- г) 1630.

41. У току колонијалних освајања, Португалци су се насељавали у:

- а) Канади
- б) Аргентини
- в) Мексику
- г) Бразилу

42. На основу ког наречја је изграђен италијански књижевни језик:

- а) венецијанског
- б) сицилијанског
- в) пијемонтског
- г) тосканског

43. Крајем XII века у Чешкој се отпочело с колонизацијом:

- а) Мађара
- б) Нормана
- в) Немаца
- г) Руса

44. Од 1305-1378. године, Папска резиденција била је у:

- а) Ватикану
- б) Клермону
- в) Авињону
- г) Венецији

45. Мир заснован на начелу „чија је земља, његова је и вера“, склопљен је у:

- а) Аугзбургу
- б) Утрехту
- в) Вормсу
- г) Гану

46. Свето писмо је на енглески језик превео:

- а) Томас Мор
- б) Хон Кабот
- в) Хон Виклиф
- г) Томас Бекет

47. Шпанску превласт у Европи настојао је да успостави:

- а) Кало V
- б) Филип II
- в) Виљем Орански

48. Покољ хугенота (1572) назива се:

- а) Крвава недеља
- б) Вартоломејска ноћ
- в) Кристална ноћ

49. Који француски министар је највише допринео стварању краљевског апсолутизма?

- а) Колбер
- б) Мансар
- в) Димурије
- г) Ришеље

50. Развитак Русије по угледу на Европу покренуо је:

- а) Михаил Романов
- б) Петар Велики
- в) Алексеј Михайлович

51. Јованка Орлеанка била је личност из:

- а) Стогодишњег рата
- б) Орлеанске династије
- в) Француске буржоаске револуције

52. Бечки рат (1683-1699) завршио се миром у:

- а) Београду
- б) Пожаревцу
- в) Сремским Карловцима

53. Прво седиште српске аутокефалне цркве било је у:

- а) Жичи
- б) Пећи
- в) Студеници

54. У српско-византијском стилу изграђена је:

- а) Грачаница
- б) Жича
- в) Каленић
- г) Манасија

55. Сава Немањић је умро у:

- а) Милешеви
- б) Трнову
- в) Жичи
- г) Студеници

56. Халкидик и Сер били су под влашћу:

- а) Стефана Немање
- б) Милутина
- в) Стефана Дечанског
- г) Душана

57. Средњовековна Србија постала је царевина:

- а) 1346.
- б) 1349.
- в) 1354.
- г) 1371.

58. Савезник кнеза Лазара био је:

- а) бан Кулин
- б) Никола Алтомановић
- в) Твртко I
- г) Сандаљ Хранић

59. Стефан Лазаревић имао је престоницу у:

- а) Крушевцу
- б) Београду
- в) Смедереву
- г) Скопљу

60. Први гранични систем одбране од Турака организовао је:

- а) цар Душан
- б) Матија Корвин
- в) Фердинанд Хабзбуршки
- г) Леополд I

61. Последњи српски деспот звао се:

- а) Ђурађ Бранковић
- б) Павле Бакић
- в) Иван Црнојевић

62. Велика сеоба Срба била је:

- а) 1579.
- б) 1690.
- в) 1699.
- г) 1766.

63. Феудализам у Француској укинут је:

- а) 1776.
- б) 1797.
- в) 1789.
- г) 1804.

64. У немачким земљама, феудализам је укинут:

- а) 1789.
- б) 1830.
- в) 1848.
- г) 1871.

65. Ропство у Сједињеним Америчким Државама укинуто је:

- а) 1787.
- б) 1861.
- в) 1863.
- г) 1905.

66. Кметство у Русији укинато је:

- а) 1833.
- б) 1861.
- в) 1905.
- г) 1917.

67. Прву победу над султановом војском српски устаници остварили су у бици на:

- а) Иванковцу
- б) Мишару
- в) Делиграду
- г) Церу

68. Наполеонова војска напала је Русију:

- а) 1808.
- б) 1812.
- в) 1814.

69. До слома Првог српског устанака дошло је:

- а) 1812.
- б) 1813.
- в) 1814.
- г) 1815.

70. Карађорђе је убијен:

- а) 1811.
- б) 1813.
- в) 1814.
- г) 1817.

71. За српског војводу, 1848, изабран је:

- а) Јосиф Рајачић
- б) Стеван Книћанин
- в) Ђорђе Стратимировић
- г) Стеван Шупљикац

72. Революцију у Мађарској, 1849, угушила је војска:

- а) Русије
- б) Аустрије
- в) Француске
- г) Пруске

73. Програм уједињења немачких земаља израдио је:

- а) Фридрих Велики
- б) Бизмарк
- в) Вилхелм II
- г) Кавур

74. У бици код Седана потучена је војска:

- а) Пруске
- б) Аустрије
- в) Пијемонта
- г) Француске

75. Године 1868. убијен је:

- а) Абрахам Линколн
- б) кнез Михаило
- в) кнез Данило
- г) цар Александар II

76. Ко је аутор "Начертанија":

- а) кнез Михаило
- б) Илија Гарашанин
- в) Јован Ристић

77. Турска је повукла сву своју војску из Србије за време владавине:

- а) уставобранитеља
- б) кнеза Михаила
- в) краља Милана

78. „Велика Бугарска“ створена је мировним уговором у:

- а) Акерману
- б) Букурешту
- в) Сан Стефану
- г) Свиштову

79. Какву је политику, после Берлинског конгреса, водио краљ Милан?

- а) аустрофилску
- б) русофилску
- в) англофилску

80. Врање је дошло у састав Србије:

- а) 1833.
- б) 1878.
- в) 1912.
- г) 1918.

81. Србија је проглашена за Краљевину:

- а) 1861.
- б) 1878.
- в) 1882.
- г) 1888.

82. Црна Гора и Србија су успоставиле заједничку границу:

- а) 1861.
- б) 1878.
- в) 1913.
- г) 1918.

83. До анексионе кризе дошло је због:

- а) Српске Војводине
- б) Босне и Херцеговине
- в) Старе Србије

84. Династија Обреновића владала је до:

- а) 1903.
- б) 1918.
- в) 1934.
- г) 1944.

85. Забраном извоза меса из Србије у Аустро-Угарску започет-а је:

- а) анексиона криза
- б) велика економска криза
- в) царински рат

86. За федерацију балканских држава залагала се:

- а) Народна радикална странка
- б) Либерална странка
- в) Српска социјалдемократска странка
- г) Демократска странка

87. Исход другог Балканског рата решен је битком на:

- а) Брегалници
- б) Велбужду
- в) Куманову
- г) Сливници

88. Панама се отцепила од Колумбије због:

- а) интереса САД
- б) борбе за демократију
- в) националних тежњи

89. Албанија је као независна држава међународно призната:

- а) 1878.
- б) 1903.
- в) 1913.

90. Француска је изгубила Алзар и Лорен:

- а) 1866.
- б) 1871.
- в) 1918.

91. Алжир, Тунис, Мароко, Мадагаскар, били су колонијални поседи:

- а) Велике Британије
- б) Француске
- в) Италије
- г) Немачке

92. Узрок Првог светског рата био је:

- а) сарајевски атентат
- б) тражење нове поделе света
- в) економске разлике севера и југа

93. Прва савезничка победа у Првом светском рату остварена је у бици:

- а) на Марни
- б) на Церу
- в) код Вердена

94. Сједињене америчке државе су ушле у Први светски рат:

- а) 1914.
- б) 1915.
- в) 1916.
- г) 1917.

95. Крфска декларација донета је:

- а) 1914.
- б) 1915.
- в) 1917.
- г) 1921.

96. Економске мере под именом њу дил за решавање економске кризе, применио је:

- а) Лојд Хорх
- б) Вудро Вилсон
- в) Франклин Рузвелт
- г) Винстон Черчил

97. У спољној политици, на Немачку и Италију ослањао се:

- а) кнез Михаило
- б) Никола Пашић
- в) Милан Стојадиновић

98. Минхенским споразумом Хитлерова Немачка добила је право да:

- а) припоји Судетску област
- б) изврши аншлус Аустрије
- в) окупира Чехословачку

99. Као прекретница у Другом светском рату сматра се битка код:

- а) Вердена
- б) Ел Аламејна
- в) Стаљинграда

100. Право вета у Савету безбедности има:

- а) Индија
- б) Јапан
- в) Кина
- г) Немачка